17/06/2019

“Με την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος οι Απόστολοι μεταλλάχθηκαν και υπερέβησαν κάθε τι το σωματικό”

/ Γνώμες

Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς († 1979)

Οι Πράξεις των Αποστόλων περιέχουν την βιογραφία του Αγίου Πνεύματος στο ανθρώπινο γένος, στο Θεανθρώπινο σώμα της Εκκλησίας του Χριστού. Η βιογραφία αυτή αρχίζει στην πληρότητά της κατά την ημέρα της αγίας Πεντηκοστής και έκτοτε διαρκεί και θα συνεχίσει να διαρκεί διαμέσου όλων των αιώνων, μέσα σε ολόκληρη την αιωνιότητα. Το Άγιον Πνεύμα χειραγωγεί και οδηγεί ολόκληρη την θεανθρώπινη ζωή της Εκκλησίας, σε όλες τις ουρανογήινες διαστάσεις της. Στο Ευαγγέλιο του Κυρίου Ιησού Χριστού τα πάντα ανάγονται στην «επαγγελίαν του Πατρός». Και ποιά είναι αυτή «η επαγγελία»; Η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος στην Εκκλησία, στο Θεανθρώπινο σώμα του Χριστού και όλη η παν-θαυματουργή επενέργειά Του, αρχίζοντας από το άγιο βάπτισμα και διαμέσου

όλων των ιερών μυστηρίων και των αγίων αρετών: βάπτισμα ίσον θεοποίηση, χριστοποίηση, θεανθρωποποίηση, τριαδοποίηση, σωτηρία. Στο βάπτισμα εν Αγίω Πνεύματι δίδονται στον άνθρωπο, ως αθάνατο θεοειδές ον, όλα τα απαραίτητα για την αιώνια ζωή στον επίγειο και στον ουράνιο κόσμο. Του δίδεται ή αιώνια προοπτική της αιωνίου ζωής καθώς και όλες οι δυνάμεις που του είναι απαραίτητες για την άληκτη θεανθρώπινη τελείωσή του μέσα στον χρόνο και στην αιωνιότητα. Το Πνεύμα το Άγιον είναι εκείνη η παντοδύναμη, ακράδαντη, παντελειοποιός και παν-νικητήριος δύναμη του Θεανθρώπου Χριστού, η οποία, κατερχόμενη στο σώμα της Εκκλησίας ως ψυχή, ζωοποιεί διά της θεανθρωπίνης αιωνιότητος ολόκληρο το σώμα της Εκκλησίας. Ο Άγιος Χρυσόστομος ευαγγελίζεται: «το Ευαγγέλιο μάς περιγράφει το τί ο Χριστός έπραξε και είπε, ενώ οι Πράξεις των Αποστόλων το τί είπε και έπραξε το Πνεύμα το Άγιον».

Το Άγιον Πνεύμα πραγματώνει το Ευαγγέλιο του Χριστού στο κάθε μέλος της Εκκλησίας διά των ιερών μυστηρίων και των αγίων αρετών. Η εν τη Εκκλησία ενέργεια του Αγίου Πνεύματος είναι η φυσική συνέχεια της Θεανθρωπίνης ενεργείας. Επειδή, κατά τα λεγόμενα του ιερού Θεοφυλάκτου, «το Πνεύμα το Άγιον, ως ομοούσιο του Κυρίου Ιησού Χριστού ενεργεί και συμπαρίσταται μέσα στο σώμα της Εκκλησίας». Γι’ αυτό και η ενέργεια του Αγίου Πνεύματος είναι πολυειδής και πολύπλευρη. «Διά του Αγίου Πνεύματος διδαχθήκαμε την τέλεια θεογνωσία, και για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε και η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος». Το Άγιον Πνεύμα «επλήρωσεν όλον τον οίκον» και, σύμφωνα με τους Αγίους Πατέρες, αυτό σημαίνει ότι «το Πνεύμα το Άγιον επλήρωσεν ολόκληρο το σώμα της Εκκλησίας, ώστε να δοθεί σε ολόκληρο το σώμα της Εκκλησίας».

Η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος «ώσπερ φερομένης πνοής βιαίας» και εν είδει πυρίνων γλωσσών καταδεικνύει πως το Άγιον Πνεύμα είναι ασύλληπτο και δεν γνωρίζει όρια. Πληροί ολόκληρο το ανθρώπινο ον και, ταυτοχρόνως, είναι Όλο εν πάσι και Όλο εκτός των πάντων. Κανείς δεν μπορεί ούτε να Το σταυρώσει ούτε και να Το νεκρώσει. Ο Άγιος Χρυσόστομος ευαγγελίζεται: «οι λέξεις “ώσπερ φερομένης πνοής βιαίας” φανε¬ρώνουν ότι τίποτε δεν θα είναι σε θέση να αντιταχθεί στους Αποστόλους, αλλά εκείνοι θα σκορπίσουν σαν την σκόνη τους πολεμίους τους».

Στο Θεανθρώπινο σώμα της Εκκλησίας το Άγιον Πνεύμα, συνεργία των ιερών μυστηρίων και των αγίων αρετών, επιτελεί στο κάθε μέλος της Εκκλησίας την χριστοποίηση, την πνευματοποίηση, την θεανθρωποποίηση, την θεοποίηση, την τριαδοποίηση, δηλαδή την σωτηρία, κατά το μέτρο του προσωπικού ζήλου του καθενός. Επιτελώντας όλα αυτά οδηγεί τον καθένα στην σταδιακή τελείωση, από την μία δύναμη στην επόμενη, από την μία αρετή στην άλλη, προκειμένου ο

καθένας να φθάσει «εις άνδρα τέλειον, εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού». Ο Άγιος Χρυσόστομος μαρτυρεί: «με την κάθοδο του Αγίου Πνεύμα¬τος οι Απόστολοι μεταλλάχθηκαν και υπερέβησαν κάθε τι το σωματικό, διότι όπου εμφανίζεται το Πνεύμα το Άγιον, εκεί, ακόμη και η λάσπη μεταβάλλεται σε χρυσό». Ο Άγιος Χρυσόστομος επίσης μαρτυρεί: «με την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος στους Αποστόλους, αυτοί έγιναν άλλοι άνθρωποί' [...] εν αυτοίς βασίλευσε κάθε τέλεια αρετή».

Αυτό που συνέβη στους Αποστόλους την ημέρα της αγίας Πεντηκοστής συμβαίνει σε μεγάλο ή μικρό βαθμό σε όλα τα μέλη της Εκκλησίας. Μεταμορφώνονται από την μία δύναμη στην άλλη, από χάρη σε χάρη, από αρετή σε αρετή, επειδή «η Χάρις και στην Πεντηκοστή και τώρα είναι η μια και η αυτή».

Οι Απόστολοι, με την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος σε αυτούς, έγιναν οι πρώτοι χαρισματικοί θεάνθρωποι, αντιλήφθηκαν πλήρως τί είναι ο Ιησούς Χριστός και άρχισαν, άφοβα, να Τον κηρύττουν σε ολόκληρο τον κόσμο ως τον μόνο Σωτήρα του ανθρωπίνου γένους, τον μόνο Λυτρωτή, τον μόνο Νικητή του θανάτου, τον μόνο ο οποίος αξιώνει τον άνθρωπο να συναναστηθεί και να συναναληφθεί μαζί Του, τον μόνο Θεοποιό, τον μόνο Θεανθρωποποιό, τον μόνο Τριαδοποιό, ως τον Μόνο, αληθώς, Φιλάνθρωπο. Η ευ-αγγελία τους και η πραγματικότητά τους είναι αθάνατη, παν-αποδεικτική και παν-αποκαλυπτική: έκτος του Κυρίου Ιησού, «ουκ έστιν εν άλλω ουδενί η σωτηρία· ουδέ γαρ όνομά εστιν έτερον υπό τον ουρανόν το δεδομένον εν ανθρώποις εν ω δει σωθήναι ημάς».

Κάθε τι το θείο, το θεανθρώπινο, το υπερφυσικό, με τον αναστάντα Κύριο Ιησού Χριστό γίνεται φυσικό και, βέβαια, διά της Εκκλησίας, διά του Αγίου Πνεύματος, διά της Υπεραγίας Τριάδος. Διά της Εκκλησίας όλος ο ουρανός βρίσκεται στην γη και όλη η γη στον ουρανό· διά της Εκκλησίας Όλος ο Θεός στην γη και όλος ο άνθρωπος στον ουρανό. Η αθάνατη αλήθεια όλων των κόσμων είναι η εξής: η Εκκλησία είναι ο Εμμανουήλ, «μεθ' ημών ο Θεός», μεθ' ημών ο Θεάνθρωπος, η καινή, Θεανθρώπινη πραγματικότητα επί της γης. Με την Εκκλησία το αδύνατον γίνεται δυνατόν, διά του Κυρίου Θεανθρώπου Ιησού Χριστού και του Αγίου Πνεύματός Του, καθώς «πάντα δυνατά τω πιστεύοντι». Σε τούτη την Θεανθρώπινη αλήθεια, σε τούτη την Θεανθρώπινη πραγματικότητα βρίσκεται η μεγαλύτερη, η τελειότερη ανατροπή και η τελειότερη μεταμόρφωση του γένους των ανθρώπων, επάνω σε αυτό τον διαβολοποιημένο αστέρα του Θεού [στην γη]. Αυτό ακριβώς είναι ο Θεάνθρωπος Κύριος Ιησούς Χριστός: καινή ζωή, καινές δυνάμεις· ο Θεός στην γη, ανάμεσα στους ανθρώπους και με τους ανθρώπους· ο Θεός εν τω ανθρώπω και εν ανθρώποις. Και αυτό ακριβώς είναι και η Εκκλησία Του, Πνεύματι Αγίω. Στην 'Εκκλησία, κάθε τι το Θείο γίνεται ανθρώπινο διά του Θεανθρώπου, διά

των θεανθρωπίνων ιερών μυστηρίων και διά των θεανθρωπίνων αγίων, που ο Ίδιος σπείρει και φροντίζει, οδηγεί, χειραγωγεί και αυξάνει με το Πνεύμα Του το Άγιον. Ναι, ναι, ναι! Όλες οι αιώνιες αλήθειες απορρέουν από την μία Παν-αλήθεια και ταυτοχρόνως όλες οι αιώνιες αλήθειες εισρέουν στην μία Παν-αλήθεια. Και αυτή η Παν-αλήθεια είναι η Υπεραγία Τριάς: ο Θεός Πατήρ, ο Θεός Υιός, ο Θεός Άγιον Πνεύμα.

Πλήρεις Πνεύματος Αγίου, οι Απόστολοι επιτελούν άρρητα θαύματα με την πίστη τους στον Θεάνθρωπο Κύριο Ιησού Χριστό· κυριαρχούν επί του θανάτου, αναστaίνουν νεκρούς, θαυματουργούν συνεχώς, και μόνον η σκιά του Πέτρου και τα μανδήλια του Παύλου θεραπεύουν ασθενείς. Με τέτοιες θαυματουργικές δυνάμεις αναστaίνουν εκ των νεκρών όλες τις ψυχές, τις οποίες εκείνοι οδηγούν προς την πίστη στον αναστάντα Κύριο Ιησού Χριστό. Όλοι τους διάγουν ουρανογήινο θεανθρώπινο βίο, σε κάθε τι δικό τους ο Θεός βρίσκεται πάντοτε στην πρώτη θέση και ο άνθρωπος στην δεύτερη, πάντοτε στην δεύτερη. Ακόμη και το διακόνημα της τραπέζης το αναθέτουν σε ανθρώπους «πλήρεις Πνεύμα¬τος Αγίου». Στην Σύνοδο των Ιεροσολύμων διατυπώθηκε η θεανθρώπινη αρχή, το θεανθρώπινο μέτρο της καθολικότητος της Εκκλησίας: «έδοξε γαρ τω Αγίω Πνεύματι και ημίν». Το Άγιον Πνεύμα, λοιπόν, καθολικοποιεί τις καρδιές όλων των πιστών σε μία καρδιά, την καθολική καρδιά της Εκκλησίας, και σε μία ψυχή, την καθολική ψυχή της Εκκλησίας. Το Άγιον Πνεύμα είναι Εκείνο το Οποίο ορίζει και τους επισκόπους της Εκκλησίας του Χριστού «ποιμαίνειν την εκκλησίαν του Κυρίου και Θεού, ην περιεποιήσατο διά του ιδίου αίματος». Στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων είναι προφανής η εξής θεία αλήθεια: παντού και εν πάσι στο Θεανθρώπινο σώμα της Εκκλησίας του Χριστού κυριαρχεί η θεανθρώπινη τάξη, οδηγούμενη και χειραγωγούμενη από το Πνεύμα το Άγιον, από το Πνεύμα του Θεανθρώπου Κυρίου Ιησού Χριστού. Πράγμα που σημαίνει πως τα πάντα στην Εκκλησία υπάρχουν εκ του Πατρός, διά του Υιού, εν Πνεύματι Αγίω.

(Αγίου Ιουστίνου του Τσέλιε (Πόποβιτς), Δογματική, εκδ. Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2019, σσ.525-529)